

Valsts prezidenta Egila Levita uzruna svinīgajā ceremonijā “Gada balva medicīnā 2019”

Publicēts: 17.09.2020.

Egils Levits

Labvakar, godātie Latvijas ārsti!

Man ir liels prieks jūs sveikt šajā ārstu saimes izcilnieku sumināšanas pasākumā, kas kļuvis par stabilu tradīciju un ikgadējiem medicīnas darbinieku (jo sevišķi ārstu) svētkiem.

Veselība patiesi ir visdārgākais un visvērtīgākais, kas cilvēkam vien var piederēt. Veselības aizsardzība un veicināšana ir būtiska visas sabiedrības labklājībai. Un kā nepārprotami piedzīvojām to šogad – arī sabiedrības drošībai.

Šovakar mēs paudīsim atzinību ārstiem par viņu veikumu 2019. gadā – gadā, kas, raugoties ar šodienas skatu, šķiet, pieder pavisam citam laikmetam. Laikmetam, kad vēl nepazinām globālās epidēmijas briesmas un jau vairākās paaudzēs bijām aizmirsuši par visaptverošas pandēmijas iespējamību, mēs bijām izslēguši šo iespēju no savas apziņas.

Šai pandēmijas laikā mēs varbūt skaidrāk kā citkārt apzinājāmies, cik trausla ir šķietamā drošība un cik nozīmīgs ir tas pašreizliedzīgais un profesionālais darbs, ko veicat jūs, cienijamie medicīnas darbinieki.

No vēstures mēs zinām, ka mainās laikmeti, bet nemainās ne cilvēka daba, ne arī cilvēka organisms. Mainās zāles un medicīnas tehnoloģijas, bet nemainīga paliek ārsta misija un ārsta uzdevums – ārstēt, sniegt palīdzību ikvienam, kuram tas ir nepieciešams.

Ir kāda šķautne ārstu darbā, ko vēlos izcelt īpaši. Un, proti, tā ir ārsta sarunāšanās spēja jeb komunikācija ar pacientu. Ja agrākos laikos ārsts slimnieka acīs līdzinājās Dievam, tad 21. gadsimtā rietumu sabiedrībā tās drīzāk ir divu līdzvērtīgu cilvēku savstarpējas,

ciņpilnas attiecības. Tās ir nevis vertikālas kā agrākos laikos, bet gan horizontālas attiecības, jo tāds ir mūsdienu sabiedrības pieprasījums un izpratne. Tajās pašsaprotami dominē ieinteresētība, iedziļināšanās, kā arī pacienta informēšana, lietu skaidrošana. Izklusās diezgan ideālistiski, bet uz to jātiecas arī mums, Latvijā. Tas vairs nav mīts, ka gaisotnei, kādā notiek slimu cilvēku ārstēšana un komunikācija ar viņiem, ir arī būtiska nozīme veselības atgūšanas procesā.

Atalgojums un apstākļi, kādos ārstiem ir jāstrādā, daudzos gadījumos diemžēl mēdz būt neatbilstošs jūsu darba nozīmīgumam, un tas ir saistīts arī ar Latvijā pastāvošās veselības aprūpes sistēmas organizācijas un darbības kvalitātes problēmām. Tāpēc ir nepieciešama iespējami drīzāka skaidrība no valsts puses par vairākām būtiskām lietām, kas attiecas uz veselības aprūpes nozares nākotni. Tas ietver arī līdzekļu, ko sabiedrība caur budžeta mehānismu velta veselības nozarei, adekvātu un solidāru sadali starp medicīnas personāla un pacienta vajadzībām. Tas nāktu par labu ne tikai ārstiem un māsiņām, bet visai Latvijas sabiedrībai, vairojot tās drošības sajūtu.

Vienlaikus individuālā līmenī ārstam nav svarīgāka novērtējuma kā gandarījums par savu profesionālo varēšanu – zināšanu, spēju un prasmju pielietojumu, kas rezultējas pacienta veselības stāvokļa uzlabošanā. Tas dod jūsu darbam jēgu un nozīmi.

Jo plašāks un daudzpusīgāks ir ārsta pieredzes un garīgais apvārnis, jo labāk viņš pazīst dzīvi un adekvātāk spēj izprast savus pacientus. Tā ir būtiska sastāvdaļa šajās attiecībās starp pacientu un ārstu, par ko es iepriekš runāju. Tādēļ ir svarīgi, ka līdzās profesionālajai izaugsmei ārstam ir iespēja un laiks arī iedziļināties savā iekšējā pasaulē, pārdomāt dzīves norises un redzēt sevi tajās. To, protams, mūsdienu steigas laikmetā var novēlēt ikvienam strādājošam cilvēkam, taču jums, dārgie ārsti, kā sabiedrības veselības sargātājiem es to novēlu it īpaši.

Paldies par jūsu izturību un darbu!

Lai mums visiem skaists un iedvesmojošs šis vakars!

<https://www.president.lv/lv/jaunums/valsts-prezidenta-egila-levita-uzruna-svinigaja-ceremonija-gada-balva-medicina-2019>